

De kracht van herstelgericht werken met kinderen, jongeren en gezinnen

Een nieuwe wind in de geestelijke gezondheidszorg

Alien Hoorelbeke

Klinisch orthopedagoog / Relatie-, en gezinstherapeut i.o.

In samenwerking met praktijk Parkoers.

Een ambulante praktijk voor psychiatrie en psychotherapie voor kinderen, jongeren en volwassenen.

Achtergrond

Tijdens de masterclass, Herstelgerichte Geestelijke Gezondheidszorg, bleef ik op mijn honger zitten als het gaat over een integratie van een herstelvisie binnen de jeugdzorg. Daarnaast stelde ik vast dat het aanbod Wetenschappelijke artikelen, over dit onderwerp, zeer gering is. Om die reden heb ik getracht allereerst een exploratieve literatuurstudie uit te voeren met als secundair doel een vertaalslag te maken naar de context, jeugdzorg. Uit het literatuuronderzoek is een creatieve gids voor hulpverleners ontstaan die via illustraties/beelden, theorie, reflectie en herstelgerichte interventies de herstelvisie binnenbrengt in de wereld van de kinderpsychiatrie en -psychotherapie. In deze gids fungeert Elvis als hoofdfiguur. Elvis is een genderneutrale illustratie die een weg naar herstel bewandelt en vertelt wat daarvoor nodig kan zijn.

Aanpak van het project

1. Exploratieve literatuurstudie

2. Samenvattend kader in de vorm van een artikel

3. Bevraging college's en cliënten:

Als jullie aan herstelgericht werken denken, aan welke metafoer denken jullie dan?

4. Co-creatie gids

- *Lieke Thielemans* (illustrator) zocht samen met mij naar bepaalde beelden en illustraties om de metaforen uit, het veldonderzoek, te visualiseren
- Samenwerking *Prof. Rober*: Bezorgdhedenvragenlijsten en werkbladen

5. Verspreiding van de gids binnen het werkveld?

- **To do:** plan van aanpak bedenken Financieel? Via welke kanalen? Inhoud, spelling en lay-out optimaliseren

Inspiratie voor anderen

Met deze gids hoop ik collega's, die werken met kinderen, jongeren en gezinnen, te inspireren en te laten reflecteren over hun huidige praktijkvoering. Om zo voor vernieuwing en inspiratie te zorgen, maar ook om bepaalde blinde vlekken weer zichtbaar te maken en aan de oppervlakte te brengen.

Aangezien dit een digitale gids is, ben ik momenteel een plan aan het bedenken om via digitale kanalen een zo ruim mogelijke, maar eerlijke verspreiding te bekomen.

Bronnen (z.o.z.)

Doel van je project

Herstelgericht werken kende/kent zijn opmars binnen de GGZ voor volwassenen en vraagt om een bepaalde visie, cultuur, aanpak en basishouding. Mijn hoop is om via deze gids handvaten aan te bieden; waaronder een theoretisch kader, relectie-opdrachten maar ook uitgeschreven interventies, deze visie te verspreiden binnen de jeugdzorg.

Ik hoop op een bewustwording van volgende zaken:

1. Hestel als een uniek proces afhankelijk van een unieke context, persoon en situatie (<-> norm)
2. Belang van verbindend en systemisch werken (multidisciplinariteit, betrekken context)
3. Herstel als het hervinden van krachten > problematisering
  - Kritisch in vraag stellen van diagnostische labels en categorieën
  - Stigmatisering ook binnen eigen hulpverleningskader
4. Herstel als het afgestemd en afwisselend nemen van regie (ook jongeren een stem geven)
5. Belang van hoopverleners met je hart (menswaardige hulpverleningscontext)
6. Loskomen van de focus op genezing, eerder op copingstrategieën en behalen kleine mijlpalen
7. Herstel als een multidimensioneel concept (binnen verschillende levensdomeinen)

Resultaten

Ik hoop op deze manier een context te creëren, binnen de GGZ voor jongeren, waarin krachten belangrijker zijn dan zwaktes. Er ingezet wordt op verbindingen en relaties. Waarin jongeren en de contexten rondom hen inspraak mogen krijgen. Waarin hulpverleners durven uit hun comfortzone te stappen en creatief risico's durven te nemen. Waarin er losgekomen wordt van diagnostiek in de eerste plaats, maar deze afgestemd wordt op de individuele unieke vraag en gekeken wordt naar waar dit kind of dit gezin geholpen mee wilt worden en/of hoe zij deze bezorgdheden zouden benoemen. Waar kleine gebaren minstens even belangrijk zijn dan objectief meetbare resultaten. Mijn voornaamste doel is een kritische reflectie bekomen op de dagelijkse praktijkvoering van hulpverleners binnen de kinder- en jeugdzorg.

Kritische bedenkingen

- Nood aan kritische lezers, nood aan samenwerking ≠ disciplines
- Ervaringsdeskundigheid/getuigenissen minderjarigen?
- Beslissingsrecht minderjarigen?

Besluit *Ik blik positief terug op het proces dat ook ikzelf heb afgelegd. Ik ben heel hoopvol en gedreven om deze herstelvisie ook een plaats te geven binnen de kinder- en jeugdzorg. Net omdat er bij deze doelgroep nog veel kansen voor het grijpen liggen.*